

TURIZAM**Izvori podataka i obuhvatnost**

Od januara 2017. godine Uprava za statistiku Crne Gore shodno Zakonu o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike („Sl. List CG, br. 18/12“) i prema Godišnjem planu zvanične statistike za 2017. godinu („Sl. List CG, br. 6/17“) sprovodi istraživanje o dolascima i noćenjima turista u ugostiteljskim objektima u kolektivnom smještaju čiji je cilj da obezbijedi osnovne podatke o obimu turističkog prometa, na mjesečnom nivou. Kolektivni smještajni objekti uključuju hotele, pansionere, motele, turistička naselja, odmarališta, hostele, kampove i ostale objekte kolektivnog smještaja. Kolektivni smještaj ne uključuje privatni smještaj (smještaj u kućama i sobama za iznajmljivanje, kao i u turističkim apartmanima). Od marta 2017. svi podaci i indeksi u tabelama preračunati su u skladu sa metodologijom istraživanja o dolascima i noćenjima turista u kolektivnom smještaju. Podaci o broju dolazaka turista i noćenja u kolektivnom smještaju prikupljeni su redovnim mjesečnim izvještajem (obrazac TU-11). Izvještaji se sastavljaju na osnovi evidencija u knjigama gostiju.

Izvještajne jedinice su privredna društva, pravna lica ili preduzetnici koji obavljaju djelatnost pružanja ugostiteljskih usluga za smještaj turista u kolektivnom smještaju. Smještajni objekti koji se razvrstavaju prema Pravilniku o vrstama, minimalno-tehničkim uslovima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata („Službeni list CG“, br. 63/11, br.47/12) jesu: hotel & resort, wild beauty resort, grupa hoteli (hotel, mali hotel, boutique hotel, hotel garni, aparthotel, condohotel, hostel, pansion i motel), turističko naselje, etno selo, eko lodge, vila, planinarski dom, odmaralište, kamp i slično. Osim ovih ugostiteljskih objekata regulisanih Pravilnikom obuhvataju se lječilišta i nekategorisani objekti.

Definicije

Turist je svaka osoba koja u mjestu van svog prebivališta provede najmanje jednu noć u ugostiteljskom ili drugom objektu za smještaj turista radi odmora ili rekreacije, zdravlja, studija, sporta, religije, porodice, poslova, javnih misija ili skupova. U turiste se ne uključuju migranti, pogranični radnici, diplomati, članovi vojnih snaga na redovnim zadacima, izbjeglice, itd. Turist je registrovan u svakom mjestu ili objektu u kojem boravi i zbog toga, u slučaju promjene mjesta ili objekta, dolazi do njegova ponovnog iskazivanja, a time i do dvostrukosti u podacima. Prema tome, statistika evidentira broj dolazaka turista, a ne broj turista.

Ministarstvo zdravlja, 15.marta 2020. godine, donijelo je, na predlog Instituta za javno zdravlje Crne Gore, a na osnovu Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, Naredbu za preduzimanje privremenih mjera za sprečavanje unošenja u zemlju, suzbijanje i sprečavanje prenošenja novog koronavirusa (COVID-19), koja se odnosi na zabranu pružanja ugostiteljskih usluga u hotelima, osim za prijavljene goste.

Nacionalno koordinaciono tijelo za zarazne bolesti saglasilo se u više navrata o produženju gore navedene mjere koja je važila do 18.maja 2020. godine.

Prema Regulativi 692/2011 o evropskoj statistici turizma karantinski smještaj nije uključen u obuhvat istraživanja.

TOURISM**Sources of data and coverage**

Since January 2017, Statistical Office of Montenegro according to Law on Official Statistics and Official Statistical System ("Off. Gazette of Montenegro, no. 18/12") and according to the Annual Plan of Official Statistics for 2017 ("Off. Gazette of Montenegro, no. 6/17 ") conducts survey on arrivals and overnight stays of tourists in tourists collective accommodation establishments that aims to provide basic information about the scope of tourist traffic, on a monthly basis. Collective accommodation facilities include hotels, inns, motels, holiday villages, tourist resorts, hostels, camps and other collective accommodation facilities. Collective accommodation does not include private accommodation (accommodation in houses and rooms for rent, as well as in tourist apartments). Since March 2017, all data and indexes in the tables are calculated according to the methodology on survey about tourist arrivals and overnight stays in collective accommodation. Data about tourist arrivals and overnight stays in collective accommodation are collected through regular monthly survey (form TU-11). The reports are compiled on the basis of records in the guest books.

Reporting units are business organizations, legal persons and entrepreneurs who are engaged in providing accommodation services to tourists in collective establishments.. Accommodation establishments, classified according to the Regulations on the types, minimum technical requirements and categorization of objects ("Official Gazette of Montenegro", no. 63/11, No.47 / 12), are: hotel & resort, wild beauty resort, a group hotels (hotel, small hotel, boutique hotel, garni hotel, aparthotel, condo hotel, hostel, guest house and motel), a tourist resort, ethno village, eco lodge, villas, inns, mountain lodge, resort camp, and similar. In addition to these, survey also covers spas and uncategorized facilities.

Definitions

Tourist is a person who spends at least one night in an accommodation facility or some other object for accommodation of tourists, in a place other than his/her place of permanent residence for the reason of vacation or recreation, health, studies, sports, religion, family, business, public missions or meetings. Tourists do not include migrants, border workers, diplomats, members of military force in the regular duty, refugees, etc. Tourist is registered in a place or object where it resides and due to it, in the case of change of place or object, the double reporting may appear, which may lead to the double data. There the statistis records the arrivals of tourists, adn not the number of tourists.

On March 15, 2020, the Ministry of Health, at the proposal of the Institute of Public Health of Montenegro and based on the Law on Protection of the Population from infectious diseases, issued an order to take temporary measures to prevent the introduction of new coronavirus (COVID-19), which refers to the ban on the provision of catering services in hotels, except for registered guests.

The National Coordination Body for infectious diseases has agreed on several occasions to extend the above measure which was valid until 18 May 2020.

According to Regulation 692/2011 on European Tourism Statistics quarantine accommodation is not included in the scope of the survey

DOLASCI I NOĆENJA TURISTA U KOLEKTIVNOM SMJEŠTAJU PO VRSTAMA TURISTIČKIH MJESTA¹⁾
TOURIST ARRIVALS AND OVERNIGHT STAYS IN COLLECTIVE ACCOMMODATION BY TYPE OF PLACE¹⁾

	Dolasci / Arrivals					Noćenja / Nights				
	glavni grad <i>Capital</i>	primorska mjesta <i>Coastal resorts</i>	planinska mjesta <i>Mountain resorts</i>	ostala turistička mjesta <i>Other tourist resorts</i>	ostala mjesta <i>Other places</i>	glavni grad <i>Capital</i>	primorska mjesta <i>Coastal resorts</i>	planinska mjesta <i>Mountain resorts</i>	ostala turistička mjesta <i>Other tourist resorts</i>	ostala mjesta <i>Other places</i>
2016	93 381	619 130	55 869	38 615	1 793	169 744	3 144 355	111 048	93 572	3 178
2017	140 392	704 251	64 496	44 579	1 781	250 129	3 398 052	131 026	106 495	4 668
2018	163 781	788 257	70 415	52 271	2 124	269 618	3 693 820	133 676	107 447	4 394
2019	180 070	972 876	79 255	58 874	2 114	298 762	4 115 664	146 902	114 097	5 362
2020	38 785	197 139	20 705	11 318	931	79 542	778 594	49 018	34 270	3 018
2021	91 737	570 721	43 934	22 874	1 157	183 162	2 615 095	99 870	48 235	2 478
ØI – II 2021	3 741	6 109	3 905	541	38	7 665	14 553	10 137	1 321	103
ØI – II 2022	5 299	10 919	5 065	1 116	54	11 368	31 651	14 733	2 954	123
2021										
II	3 621	5 637	3 605	624	45	83 95	13 309	9 408	1 466	133
III	3 763	3 968	1 522	616	33	9 049	12 785	4 417	1 972	34
IV	3 953	13 271	850	689	64	9 472	34 617	1 609	2 080	248
V	5 470	39 192	1 416	898	66	12 934	111 083	2 638	1 783	142
VI	7 177	59 165	2 267	1 191	123	13 918	256 245	4 525	2 454	325
VII	11 250	150 451	6 650	4 358	197	20 488	764 480	15 363	10 219	315
VIII	15 057	159 222	8 958	4 905	247	30 258	853 468	21 675	10 118	471
IX	12 138	74 887	6 222	2 943	125	22 876	354 718	12 517	4 691	251
X	9 809	29 176	3 628	2 970	82	19 187	107 481	6 834	5 947	184
XI	8 959	17 177	1 431	1 906	44	15 683	60 242	3 134	4 044	116
XII	6 680	11 994	3 180	1 316	101	13 967	30 870	6 885	2 286	186
2022										
I	4 158	8 704	5 660	1 103	52	9 723	25 622	16 471	3 458	117
II	6 439	13 133	4 470	1 128	55	13 013	37 680	12 994	2 449	129
I – II 2022 / I – II 2021	141,6	178,7	129,7	206,3	142,1	148,3	217,5	145,3	223,6	119,4

DOLASCI I NOĆENJA TURISTA U KOLEKTIVNOM SMJEŠTAJU¹⁾
TOURIST ARRIVALS AND OVERNIGHT STAYS IN COLLECTIVE ACCOMMODATION¹⁾

	Dolasci / Arrivals			Noćenja / Nights		
	ukupno / Total	domaći / Domestic	strani / Foreign	ukupno / Total	domaći / Domestic	strani / Foreign
2017	955 499	111 890	843 609	3 890 370	431 370	3 459 000
2018	1 076 848	117 727	959 121	4 208 955	445 098	3 763 857
2019	1 293 189	125 221	1 167 968	4 680 787	480 208	4 200 579
2020	268 878	88 607	180 271	944 442	342 635	601 807
2021	730 423	100 615	629 808	2 948 840	376 130	2 572 710
ØI – II 2021	14 333	4 072	10 261	33 778	10 433	23 346
ØI – II 2022	22 451	7 282	15 169	60 828	21 942	38 886
2021						
II	13 532	3 438	10 094	32 711	8 843	23 868
III	9 902	2 586	7 316	28 257	9 469	18 788
IV	18 827	4 638	14 189	48 026	16 904	31 122
V	47 042	8 085	38 957	128 580	25 408	103 172
VI	69 923	9 727	60 196	277 467	38 268	239 199
VII	172 906	18 621	154 285	810 865	81 166	729 699
VIII	188 389	15 987	172 402	915 990	75 223	840 767
IX	96 315	10 344	85 971	395 053	36 420	358 633
X	45 665	8 701	36 964	139 633	30 743	108 890
XI	29 517	7 466	22 051	83 219	25 849	57 370
XII	23 271	6 316	16 955	54 194	15 815	38 379
2022						
I	19 677	7 472	12 205	55 391	21 990	33 401
II	25 225	7 092	18 133	66 265	21 894	44 371
I – II 2022 / I – II 2021	156,6	178,8	147,8	180,1	210,3	166,6

¹⁾ Vidjeti metodološka objašnjenja

¹⁾ See methodological explanations

DOLASCI I NOĆENJA TURISTA U KOLEKTIVNOM SMJEŠTAJU PO ZEMLJAMA I PREMA VRSTI MJESTA ¹⁾
TOURIST ARRIVALS AND OVERNIGHT STAYS IN COLLECTIVE ACCOMMODATION BY COUNTRY AND TYPE OF RESORT ¹⁾

	2020	Kumulativ/ Cumulative I - II		2021 XII	2022		
		2021	2022		I	II	
Dolasci turista							Tourist arrivals
Ukupno	268 878	28 666	44 902	23 271	19 677	25 225	Total
Domaći	88 607	8 144	14 564	6 316	7 472	7 092	Domestic
Strani	180 271	20 522	30 338	16 955	12 205	18 133	Foreigners
Noćenja turista – ukupno	944 442	67 556	121 656	54 194	55 391	66 265	Tourist overnight stays – total
Noćenja domaćih turista	342 635	20 865	43 884	15 815	21 990	21 894	Overnight stays of domestic tourists
Noćenja stranih turista	601 807	46 691	77 772	38 379	33 401	44 371	Overnight stays of foreigners
Albanija	41 122	11 931	11 620	6 599	5 814	5 806	Albania
Austrija	3 369	196	682	471	357	325	Austria
Belgija	3 267	261	294	121	116	178	Belgium
Bosna i Hercegovina	89 155	2 043	4 573	2 281	1 762	2 811	Bosnia and Herzegovina
Bugarska	3 012	315	357	619	229	128	Bulgaria
Češka Republika	2 105	171	164	75	75	89	Czech Republic
Danska	3 143	325	193	89	49	144	Danmark
Finska	2 229	192	45	41	14	31	Finland
Francuska	20 044	861	1 400	439	348	1 052	France
Grčka	1 319	298	515	223	156	359	Greece
Holandija	2 437	94	379	175	130	249	Netherlands
Hrvatska	12 357	977	3 258	1 627	1 462	1 796	Croatia
Italija	6 373	929	1 014	545	346	668	Italy
Mađarska	3 868	231	288	186	131	157	Hungary
Republika Sjeverna Makedonija	5 913	720	1 038	805	423	615	Republic of North Macedonia
Norveška	643	14	115	32	24	91	Norway
Njemačka	23 618	946	2 155	1 303	781	1 374	Germany
Poljska	9 324	137	274	229	118	156	Poland
Rumunija	1 746	141	604	271	307	297	Romania
Ruska Federacija	36 237	3 104	7 132	2 488	3 642	3 490	Russian Federation
Slovačka	1 011	138	174	211	126	48	Slovakia
Slovenija	3 795	366	881	480	279	602	Slovenia
Srbija	120 182	7 194	19 184	8 773	7 787	11 397	Serbia
Švajcarska	3 462	270	281	165	127	154	Switzerland
Švedska	4 856	240	237	87	103	134	Sweden
Ukrajina	64 108	1 309	1 845	435	616	1 229	Ukraine
Ujedinjeno Kraljevstvo	12 658	484	1 531	656	464	1 067	United Kingdom
Ostale evropske zemlje	92 103	9 755	11 174	5 464	4 081	7 093	Other European countries
Izrael	1 153	198	378	101	158	220	Israel
Kanada	1 301	155	243	129	129	114	Canada
SAD	8 515	1 093	2 182	826	1 423	759	USA
Ostale vanevropske zemlje	17 382	1 603	3 562	2 433	1 824	1 738	Other non-European countries
Noćenja po vrstama mjesta – ukupno	944 442	67 556	121 656	23 271	55 391	66 265	Overnight stays by type of tourist resorts – total
Glavni grad	79 542	15 330	22 736	13 967	9 723	13 013	Main administrative center
Primorska	778 594	29 106	63 302	30 870	25 622	37 680	Coastal
Planinska	49 018	20 273	29 465	6 885	16 471	12 994	Mountain
Ostala turistička mjesta	34 270	2 641	5 907	2 286	3 458	2 449	Other tourist resorts
Ostala mjesta	3 018	206	246	186	117	129	Other places
Noćenja ukupno-primorska mjesta	778 594	29 106	63 302	30 870	25 622	37 680	Overnight stays total-coastal resorts
Bar	23 829	3 746	4 069	1 292	2 301	1 768	Bar
Budva	455 636	16 653	29 605	13 110	13 978	15 627	Budva
Kotor	40 630	902	3 343	2 113	1 642	1 701	Kotor
Tivat	61 108	4 863	9 600	5 550	4 334	5 266	Tivat
Ulcinj	35 256	441	1 131	212	468	663	Ulcinj
Herceg Novi	162 135	2 501	15 554	8 593	2 899	12 655	Herceg Novi

¹⁾Vidjeti metodološka objašnjenja¹⁾ See methodological explanations